

Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
PAOLO MENGOTZI
της 17ης Μαρτίου 2015¹

Υπόθεση C-127/14

Andrejs Surmačs
κατά
Finanšu un kapitāla tirgus komisija

[αίτηση του Augstākā tiesa (Λεττονία)για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως]

«Οδηγία 94/19/EK — Σύστημα εγγυήσεως των καταθέσεων — Εξαίρεση ορισμένων καταθετών από την εγγύηση των καταθέσεων — Σημείο 7 του παραρτήματος I της οδηγίας 94/19/EK — Έννοιες του “διοικητικού στελέχους” και του “διευθύνοντος” — Σημαντική επιρροή»

1. Με την παρούσα αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, το Augstākā tiesa, Ανώτατο Δικαστήριο της Δημοκρατίας της Λεττονίας, έθεσε στο Δικαστήριο τρία προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία της οδηγίας 94/19/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 1994, περί των συστημάτων εγγυήσεως των καταθέσεων², και ειδικότερα ως προς την ερμηνεία του σημείου 7 του παραρτήματός της I.
2. Η ανωτέρω οδηγία, η οποία αναδιατυπώθηκε πρόσφατα με την οδηγία 2014/49/ΕΕ³ που προβλέπει την προοδευτική κατάργηση του εν λόγω νομοθετήματος⁴, διασφάλισε ένα εναρμονισμένο κατώτατο επίπεδο εγγυήσεως των τραπεζικών καταθέσεων, σε περίπτωση που αυτές καταστούν μη διαθέσιμες λόγω κρίσεως ενός πιστωτικού ιδρύματος. Στο πλαίσιο της ρυθμίσεως αυτής, η οδηγία 94/19, στο σημείο 7 του παραρτήματός της I, προβλέπει τη δυνατότητα των κρατών μελών να εξαιρέσουν από την εγγύηση των καταθέσεων, μεταξύ άλλων, τα διοικητικά στελέχη του συγκεκριμένου πιστωτικού ιδρύματος και τους διευθύνοντες το ίδρυμα αυτό.
3. Τα προδικαστικά ερωτήματα που τέθηκαν εν προκειμένω ανέκυψαν στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ του Andrejs Surmačs και της Finanšu un kapitāla tirgus komisija (επιτροπής οικονομικών και κεφαλαιαγοράς, στο εξής: FKTK) σχετικά με απόφαση της FKTK να εξαιρέσει από την εγγύηση τις καταθέσεις του A. Surmačs, ο οποίος ήταν αντιπρόεδρος λεττονικής τράπεζας που κηρύχθηκε σε πτώχευση. Τα προδικαστικά αυτά ερωτήματα αφορούν, στην ουσία, την ερμηνεία των δύο προαναφερθεισών εννοιών του «διοικητικού στελέχους» και του «διευθύνοντος». Μολονότι η νέα ρύθμιση που περιλαμβάνεται στην οδηγία 2014/49 δεν παρέχει πλέον στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να εξαιρέσουν αυτές τις κατηγορίες προσώπων από την εγγύηση των καταθέσεων, παρά ταύτα η

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ιταλική.

2 — ΕΕ L 135, σ. 5.

3 — Οδηγία 2014/49/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, περί των συστημάτων εγγυήσεως των καταθέσεων (ΕΕ L 173, σ. 149).

4 — Βλ., ειδικότερα, άρθρα 20 και 21 της οδηγίας 2014/49.

ερμηνεία των εννοιών αυτών είναι κρίσιμη από συστηματικής απόψεως, επειδή η ρύθμιση για την εγγύηση των τραπεζικών καταθέσεων εντάσσεται πλέον στο ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες (Single Rulebook) και αποτελεί ένα από τα στοιχεία της ευρωπαϊκής τραπεζικής ένωσης⁵.

I – Νομικό πλαίσιο

A — Δίκαιο της Ένωσης

4. Από την πρώτη και τη δεύτερη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 94/19 προκύπτει ότι, με τη θέσπιση συστημάτων εγγυήσεως των τραπεζικών καταθέσεων σε όλα τα κράτη μέλη και με την εναρμόνιση, από ένα ελάχιστο ποσό, των ισχυουσών εγγυήσεων, η εν λόγω οδηγία σκοπό έχει να προαγάγει την αρμονική ανάπτυξη των δραστηριοτήτων των πιστωτικών ιδρυμάτων σε ολόκληρη την Ένωση, καταργώντας κάθε περιορισμό της ελευθερίας εγκαταστάσεως και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών και συγχρόνως ενισχύοντας τη σταθερότητα του τραπεζικού συστήματος και την προστασία των αποταμιευτών⁶.

5. Προς τούτο, η οδηγία 94/19 ορίζει, στο άρθρο της 3, ότι κάθε κράτος μέλος φροντίζει να συσταθούν στο έδαφος του ένα ή περισσότερα συστήματα εγγυήσεως των καταθέσεων. Κατά το άρθρο 7, παράγραφοι 1 και 1α, της ίδιας οδηγίας, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, σε περίπτωση που οι καταθέσεις καταστούν μη διαθέσιμες, το ποσό για την κάλυψη του συνόλου των καταθέσεων του ίδιου καταθέτη ανέρχεται σε 100 000 ευρώ⁷.

6. Το σύστημα εγγυήσεως των καταθέσεων που εισήγαγε η οδηγία 94/19 προβλέπει ορισμένες εξαιρέσεις. Αυτό απορρέει ήδη από τη δέκατη έκτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας, η οποία, αφενός, εκθέτει ότι το κατώτατο επίπεδο της εγγυήσεως που προβλέπεται από την εν λόγω οδηγία δεν πρέπει να αφήνει χωρίς προστασία μεγάλο μέρος των καταθέσεων και, αφετέρου, διευκρινίζει ότι όμως δεν είναι σκόπιμο να επιβληθεί επίπεδο προστασίας ικανό, σε ορισμένες περιπτώσεις, να ενθαρρύνει την κακοδιαχείριση των πιστωτικών ιδρυμάτων.

7. Επιπλέον, κατά τη δέκατη όγδοη αιτιολογική σκέψη της εν λόγω οδηγίας, «όταν ένα κράτος μέλος κρίνει ότι ορισμένες ειδικώς απαριθμούμενες κατηγορίες καταθέσεων ή καταθετών δεν χρειάζονται ιδιαίτερη προστασία, πρέπει να μπορεί να τις εξαιρεί από την εγγύηση που προσφέρουν τα συστήματα εγγυήσεως των καταθέσεων».

8. Υπό αυτό το πρίσμα, αφενός, το άρθρο 2 της οδηγίας 94/19 εξαιρεί από την παροχή οποιασδήποτε αποζημιώσεως από τα συστήματα εγγυήσεως ορισμένες κατηγορίες καταθέσεων⁸ και, αφετέρου, το άρθρο 7, παράγραφος 2, της ίδιας οδηγίας παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να προβλέπουν ότι ορισμένοι καταθέτες ή ορισμένες καταθέσεις εξαιρούνται από την παροχή εγγυήσεως.

5 — Συγκεκριμένα, το πλήρες και λεπτομερές ενιαίο εγχειρίδιο κανόνων για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες (Single Rulebook), στο οποίο περιλαμβάνεται η ρύθμιση για την εγγύηση των τραπεζικών καταθέσεων, η οποία πλέον περιέχεται στην οδηγία 2014/49, αποτελεί έναν από τους τρεις πυλώνες της ευρωπαϊκής τραπεζικής ένωσης, μαζί με τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (Single Supervisory Mechanism) και τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσεως (Single Resolution Mechanism). Συναφώς, βλ. αιτιολογικές σκέψεις 11 και 12 του κανονισμού (ΕΕ) 1024/2013 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 2013, για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΕ L 287, σ. 63).

6 — Βλ. απόφαση Γερμανία κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου (C-233/94, ΕΕ:C:1997:231, σκέψη 13), καθώς και σ. 2 της αιτιολογικής εκθέσεως της προτάσεως οδηγίας του Συμβουλίου περί των συστημάτων εγγυήσεως των καταθέσεων [COM(92) 188 τελικό, ΕΕ C 163, σ. 6].

7 — Το άρθρο 7 τροποποιήθηκε κατ' αυτόν τον τρόπο από το άρθρο 1, σημείο 3, της οδηγίας 2009/14/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2009, για την τροποποίηση της οδηγίας 94/19/ΕΚ περί των συστημάτων εγγυήσεως των καταθέσεων όσον αφορά το επίπεδο καλύψεως και την προθεσμία εκταμιεύσεως (ΕΕ L 68, σ. 3).

8 — Ειδικότερα, πρόκειται για τις καταθέσεις που γίνονται από άλλα πιστωτικά ιδρύματα στο όνομά τους και για δικό τους λογαριασμό, για τις καταθέσεις που εμπίπτουν στον ορισμό των «ιδίων κεφαλαίων» και για τις καταθέσεις που απορρέουν από συναλλαγές σχετικά με τις οποίες εκδόθηκε καταδικαστική ποινική απόφαση για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

9. Ο κατάλογος των εξαιρέσεων του άρθρου 7, παράγραφος 2, της οδηγίας 94/19 περιλαμβάνεται στο παράρτημα I της ίδιας οδηγίας. Κατά το σημείο 7 του εν λόγω παραρτήματος I, δύνανται να εξαιρεθούν από την εγγύηση καταθέσεων οι «[κ]αταθέσεις των διοικητικών στελεχών, των διευθυνόντων, των εταίρων που ευθύνονται προσωπικά, των εταίρων που κατέχουν τουλάχιστον το 5 % του κεφαλαίου του πιστωτικού ιδρύματος, των προσώπων που είναι επιφορτισμένα με το νομικό έλεγχο των λογαριασμών του πιστωτικού ιδρύματος καθώς και των καταθετών που έχουν τις ίδιες ιδιότητες σε άλλες εταιρίες του ίδιου ομίλου».

10. Η οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ⁹, περιέχει, στο άρθρο της 3, παράγραφος 1, τους ακόλουθους ορισμούς:

- «7) “διοικητικό όργανο”: το όργανο ή τα όργανα ενός ιδρύματος, τα οποία ορίζονται δυνάμει του εθνικού δικαίου, τα οποία εξουσιοδοτούνται να καθορίζουν τη στρατηγική, τους στόχους και τη γενική κατεύθυνση του ιδρύματος και τα οποία επιβλέπουν και παρακολουθούν τη λήψη αποφάσεων από τη διοίκηση και περιλαμβάνουν τα πρόσωπα που πράγματι διευθύνουν την επιχειρηματική δραστηριότητα του ιδρύματος,
- 8) “διοικητικό όργανο με εποπτική αρμοδιότητα”: το διοικητικό όργανο κατά την άσκηση του ρόλου του επίβλεψης και παρακολούθησης της λήψης αποφάσεων από τη διοίκηση,
- 9) “ανώτατα διοικητικά στελέχη”: τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν εκτελεστικά καθήκοντα σε ίδρυμα και τα οποία είναι υπεύθυνα και λογοδοτούν στο διοικητικό όργανο για την καθημερινή διοίκηση του ιδρύματος,

[...].».

11. Οι κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου και των μελών του προσωπικού τα οποία κατέχουν καίριες θέσεις που χάραξε η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών¹⁰ σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού 1093/2010/ΕΕ¹¹ (στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών) περιλαμβάνουν, στον τίτλο I, παράγραφος 2, τους ακόλουθους ορισμούς:

- α. ως “διοικητικό όργανο” νοείται το όργανο (ή τα όργανα) που διοικεί(-ούν) ένα πιστωτικό ίδρυμα, περιλαμβανομένων της εποπτικής και της εκτελεστικής αρμοδιότητάς του, το οποίο έχει την υπέρτατη εξουσία λήψης αποφάσεων και είναι εξουσιοδοτημένο να καθορίζει τη στρατηγική, τους στόχους και την εν γένει πορεία του πιστωτικού ιδρύματος·
- β. ως “διοικητικό όργανο κατά την άσκηση της εποπτικής του αρμοδιότητας” νοείται το διοικητικό όργανο το οποίο ασκεί την εποπτική του αρμοδιότητα και επιβλέπει και παρακολουθεί τη λήψη αποφάσεων·
- γ. ως “μέλος” νοείται υποψήφιο ή διορισμένο μέλος του διοικητικού οργάνου·

9 — ΕΕ L 176, σ. 338.

10 — ΕΒΑ/GL/2012/06 της 22ας Νοεμβρίου 2012 (https://www.eba.europa.eu/documents/10180/106695/EBA_2012_00220000_IT_COR.pdf).

11 — Κανονισμός (ΕΕ) 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών), την τροποποίηση της απόφασης 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/78/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 331, σ. 12).

- δ. ως “πρόσωπα που κατέχουν καίριες θέσεις” νοούνται μέλη του προσωπικού, τα οποία λόγω της θέσης τους έχουν τη δυνατότητα άσκησης σημαντικής επιρροής στη διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος, αλλά δεν είναι μέλη του διοικητικού οργάνου. Στα πρόσωπα που κατέχουν καίριες θέσεις μπορεί να περιλαμβάνονται οι επικεφαλής σημαντικών επιχειρηματικών τομέων, υποκαταστημάτων στις χώρες του ΕΟΧ, θυγατρικών σε τρίτες χώρες, δραστηριοτήτων στήριξης και εσωτερικού ελέγχου.»

B — Εθνικό δίκαιο

12. Το σύστημα εγγυήσεως των καταθέσεων στη Λεττονία διέπεται από τον *Noguldījumu garantiju likums* (λεττονικό νόμο περί εγγυήσεως των καταθέσεων) ο οποίος μεταφέρει την οδηγία 94/19 στη λεττονική έννομη τάξη.

13. Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του ως άνω νόμου καθορίζει το ποσό της σχετικής με πιστωτικό ίδρυμα εγγυημένης αποζημιώσεως, το οποίο ισούται με το ποσό της εγγυημένης καταθέσεως, με όριο τα 100 000 ευρώ.

14. Αντιθέτως, το άρθρο 17 του ίδιου νόμου απαριθμεί τις περιπτώσεις που εξαιρούνται από την καταβολή της εγγυημένης αποζημιώσεως. Κατά την παράγραφο 4 του άρθρου αυτού, υπό τη μορφή που ισχύει από τις 19 Ιουνίου 2009, εγγυημένη αποζημίωση δεν καταβάλλεται για τις «καταθέσεις των μετόχων πιστωτικού ιδρύματος που έχουν ειδική συμμετοχή σε αυτό, του προέδρου και των μελών του εποπτικού συμβουλίου ή του διοικητικού συμβουλίου, του διευθυντή της υπηρεσίας εσωτερικού λογιστικού ελέγχου, του ελεγκτή της επιχειρήσεως και άλλων μισθωτών του πιστωτικού ιδρύματος που είναι επιφορτισμένοι με τον σχεδιασμό, τη διεύθυνση και τον έλεγχο της δραστηριότητάς του και φέρουν τη σχετική ευθύνη».

II – Πραγματικά περιστατικά, διαδικασία ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και προδικαστικά ερωτήματα

15. Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως που υπέβαλε το αιτούν δικαστήριο εντάσσεται στο πλαίσιο διαφοράς η οποία ανεφύη κατόπιν της πτωχεύσεως της λεττονικής τράπεζας *Latvijas Krājbanka*. Με απόφαση της 21ης Νοεμβρίου 2011, η FKTK διέταξε την παύση παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών από τη *Latvijas Krājbanka*, καθώς και την παύση των μελών του εποπτικού και του διοικητικού συμβουλίου της.

16. Τότε, ο A. Surmačs, αναιρεσείων ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, κατείχε στην εν λόγω τράπεζα τη θέση του αντιπροέδρου, αρμοδίου για υποθέσεις διεθνούς και χρηματοπιστωτικού δικαίου. Για τον λόγο αυτόν, με απόφαση της 5ης Ιανουαρίου 2012, κατ’ εφαρμογήν του άρθρου 17, παράγραφος 4, του λεττονικού νόμου περί εγγυήσεως των καταθέσεων, η FKTK αρνήθηκε στον A. Surmačs την καταβολή της εγγυημένης αποζημιώσεως επειδή ήταν μισθωτός του πιστωτικού ιδρύματος υπεύθυνος για τον σχεδιασμό, τη διεύθυνση και τον έλεγχο της δραστηριότητάς του ιδρύματος αυτού.

17. Ο A. Surmačs προσέβαλε την απόφαση της FKTK ενώπιον του *Administratīvā apgabaltiesa* (πρωτοβαθμίου διοικητικού δικαστηρίου), υποστηρίζοντας ότι η θέση που κατείχε ήταν, στην πραγματικότητα, μόνο τιμητική, χωρίς αποφασιστικές αρμοδιότητες επί οποιουδήποτε θέματος, και, ως εκ τούτου, ζήτησε από το εν λόγω δικαστήριο να διατάξει την FKTK να αναγνωρίσει υπέρ αυτού την ιδιότητα του έχοντος δικαίωμα εγγυημένης αποζημιώσεως.

18. Παρά ταύτα, με απόφαση της 24ης Ιανουαρίου 2013, το Administratīvā apgabaltiesa απέρριψε την προσφυγή του A. Surmačs. Πρώτον, έκρινε ότι, λαμβανομένου υπόψη του νοήματος που ο τίτλος του «αντιπροέδρου» έχει στη λεττονική γλώσσα, πρόσωπο το οποίο ασκεί τέτοια καθήκοντα πρέπει να θεωρηθεί ως μισθωτός με διευθυντικά καθήκοντα. Αυτό αποδεικνύεται στην παρούσα περίπτωση από το γεγονός ότι ο A. Surmačs ήταν ο αμέσως υφιστάμενος του προσώπου που κατείχε την ανώτατη θέση στο πιστωτικό ίδρυμα, δηλαδή του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου. Δεύτερον, το Administratīvā apgabaltiesa εξέθεσε ότι στην κατά τον επαγγελματικό κώδικα ταξινόμηση των επαγγελματιών, η θέση του A. Surmačs περιλαμβάνεται στην κατηγορία των «γενικών διευθυντών και διευθυνόντων την επιχείρηση», κατηγορία της οποίας τα κύρια καθήκοντα περιλαμβάνουν τον καθορισμό και τη διαμόρφωση των κατευθυντήριων γραμμών της επιχειρηματικής δραστηριότητας, καθώς και τον σχεδιασμό, τη διεύθυνση και τον συντονισμό των εν λόγω δραστηριοτήτων. Τρίτον, το δικαστήριο αυτό επισήμανε ότι οι ευθύνες που αναφέρει η περιγραφή καθηκόντων της θέσεως που κατείχε ο A. Surmačs επιτρέπουν στο συμπέρασμα ότι στα καθήκοντα που του είχαν ανατεθεί περιλαμβάνονταν η διεύθυνση και η οργάνωση των εργασιών του πιστωτικού ιδρύματος σχετικά με τις διεθνείς συναλλαγές του τελευταίου καθώς και με άλλες σημαντικές χρηματοοικονομικές συναλλαγές του ίδιου ιδρύματος¹². Συνεπώς, μολονότι η θέση που κατείχε ο A. Surmačs δεν ήταν μεταξύ αυτών οι οποίες παρείχαν δικαίωμα υπογραφής, το Administratīvā apgabaltiesa έκρινε παρά ταύτα ότι δεν χωρεί αμφιβολία ως προς το ότι εκείνος, σύμφωνα με τις εξουσίες που συνδέονται με την εν λόγω θέση, είχε τη δυνατότητα να ασκεί επιρροή στη δραστηριότητα του πιστωτικού ιδρύματος.

19. Κατά της αποφάσεως του Administratīvā apgabaltiesa ο A. Surmačs κατέθεσε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου αίτηση αναίρεσεως, προβάλλοντας ότι το πρωτοβάθμιο δικαστήριο δεν εξέτασε το ουσιαστικό περιεχόμενο των υποχρεώσεων και των αρμοδιοτήτων του και ότι εφάρμοσε τον λεττονικό νόμο χωρίς να λάβει υπόψη την οδηγία 94/19, και ειδικότερα το σημείο 7 του παραρτήματός της I. Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η αίτηση αναίρεσεως δημιουργεί αμφιβολίες ως προς την ερμηνεία της οδηγίας 94/19.

20. Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, πρώτον, αν ο κατάλογος των προσώπων που συνδέονται με το συγκεκριμένο πιστωτικό ίδρυμα, στα οποία κατά το σημείο 7 του παραρτήματος I της οδηγίας 94/19 δύναται να μην αναγνωριστεί δικαίωμα λήψεως της εγγυημένης αποζημιώσεως, πρέπει να θεωρηθεί περιοριστικός.

21. Δεύτερον, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν η κατά το σημείο 7 του παραρτήματος I της οδηγίας 94/19 εξαίρεση από την καταβολή της εγγυημένης αποζημιώσεως αφορά μόνο τα άτομα που έχουν ευθύνη για τη συνολική δραστηριότητα του πιστωτικού ιδρύματος ή επίσης τα άτομα των οποίων η ευθύνη περιορίζεται σε ένα καθήκον ή σε συγκεκριμένο κλάδο της δραστηριότητας του πιστωτικού ιδρύματος. Στη δεύτερη περίπτωση, θα πρέπει, κατά το αιτούν δικαστήριο, να διευκρινιστεί επίσης αν πρέπει να ληφθεί υπόψη το αντικείμενο του εν λόγω κλάδου δραστηριότητας του πιστωτικού ιδρύματος ή το περιεχόμενο του καθήκοντος του συγκεκριμένου προσώπου, υπό την έννοια ότι, με γνώμονα τη ratio της επίμαχης διατάξεως, η εγγυημένη αποζημίωση μπορεί να μην καταβληθεί μόνο στα πρόσωπα των οποίων οι ενέργειες μπορούν να ασκήσουν ουσιαστική επιρροή στα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων του πιστωτικού ιδρύματος και, κατά συνέπεια, να συμβάλουν ή να οδηγήσουν στη μη διαθεσιμότητα των καταθέσεων.

12 — Ειδικότερα, η περιγραφή αυτή ανέφερε ότι οι κύριες ευθύνες που ήσαν σύμφυτες με τη θέση του αντιπροέδρου ήσαν: ο σχεδιασμός, ο συντονισμός και η εποπτεία των νομικών πτυχών των διεθνών συναλλαγών και των δημοσιονομικού δικαίου εργασιών της τράπεζας· η οργάνωση, η διαχείριση και η από νομικής απόψεως διασφάλιση των διεθνών χρηματοοικονομικών συναλλαγών της τράπεζας· η οργάνωση, η διαχείριση και η από νομικής απόψεως διασφάλιση άλλων σημαντικών χρηματοοικονομικών συναλλαγών της τράπεζας· η από νομικής απόψεως διασφάλιση των νέων χρηματοπιστωτικών προϊόντων της τράπεζας· η επικουρία του εποπτικού συμβουλίου και του διοικητικού συμβουλίου της τράπεζας σε ζητήματα δημοσιονομικού δικαίου και η παροχή σχετικών γνωμοδοτήσεων· η κατάρτιση νομικών γνωμοδοτήσεων για ιδιαίτερες περίπλοκα νομικά ζητήματα.

22. Τρίτον, κατά το αιτούν δικαστήριο, είναι ουσιώδες να διευκρινιστεί αν, για τους σκοπούς εφαρμογής της εξαιρέσεως για τα πρόσωπα που απαριθμούνται στο σημείο 7 του παραρτήματος I της οδηγίας 94/19, είναι αναγκαίο ο μισθωτός να έχει πλήρη ευθύνη σχετικά με τον τομέα δραστηριότητας που του έχει ανατεθεί ή αν αρκεί να έχει απλώς και μόνο τη δυνατότητα να ασκήσει, σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό, επιρροή στην κατεύθυνση του τομέα αυτού. Στη δεύτερη περίπτωση, θα πρέπει να καθοριστούν τα κριτήρια βάσει των οποίων μπορεί να διαπιστωθεί ότι η επιρροή που ένας μισθωτός ασκεί στη δραστηριότητα του πιστωτικού ιδρύματος είναι αρκετά μεγάλη ώστε ο μισθωτός να θεωρηθεί ως «διευθύνων» κατά την έννοια της ανωτέρω διατάξεως, καθώς και αν έχουν προς τούτο σημασία μόνον οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που συνδέονται με τη θέση του μισθωτού, όπως αυτά εκτίθενται στην περιγραφή των καθηκόντων της θέσεως αυτής, ή αν μπορεί να ληφθεί υπόψη, με γνώμονα όλες τις περιστάσεις, η πραγματική επιρροή, έστω και άτυπη, που ο μισθωτός ασκεί στη δραστηριότητα του πιστωτικού ιδρύματος.

23. Λαμβανομένων υπόψη όλων των προεκτεθέντων, το αιτούν δικαστήριο αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να θέσει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα τρία προδικαστικά ερωτήματα:

- «1) Πρέπει το σημείο 7 του παραρτήματος I της οδηγίας 94/19/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 1994, περί των συστημάτων εγγυήσεως των καταθέσεων, να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι είναι εξαντλητική η περιεχόμενη σε αυτό απαρίθμηση των προσώπων που δύνανται να θεωρηθούν ως πρόσωπα που συνδέονται με συγκεκριμένο πιστωτικό ίδρυμα, στα οποία πρέπει να μην αναγνωριστεί το δικαίωμα λήψεως εγγυημένης αποζημίωσης;
- 2) Μπορεί να θεωρηθεί ως διευθύνων πιστωτικό ίδρυμα ή ως άλλο από τα πρόσωπα που αναφέρει το σημείο 7 του παραρτήματος I της οδηγίας 94/19 πρόσωπο το οποίο, σύμφωνα με την περιγραφή της θέσεώς του, έχει το δικαίωμα σχεδιασμού, συντονισμού και εποπτείας κλάδου δραστηριότητας του πιστωτικού ιδρύματος ή ασκήσεως ενός καθήκοντος, όχι όμως της δραστηριότητας του πιστωτικού ιδρύματος στο σύνολό του, αλλά το οποίο δεν έχει τη δυνατότητα να δίνει εντολές ή να λαμβάνει δεσμευτικές αποφάσεις για άλλα πρόσωπα; Πρέπει να ληφθεί υπόψη το αντικείμενο του συγκεκριμένου κλάδου δραστηριότητας ή το περιεχόμενο του συγκεκριμένου καθήκοντος;
- 3) Πρέπει το σημείο 7 του παραρτήματος I της οδηγίας 94/19 να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι τα κράτη μέλη δύνανται να αρνηθούν να καταβάλουν την εγγυημένη αποζημίωση σε πρόσωπο το οποίο, σύμφωνα με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που εκτίθενται στην περιγραφή της θέσεώς του, δεν μπορεί να θεωρηθεί διευθυντικό στέλεχος, ασκεί όμως εν τοις πράγμασι σημαντική επιρροή στις αποφάσεις των διευθυντικών στελεχών του πιστωτικού ιδρύματος ή των προσώπων που ευθύνονται προσωπικά έναντι του εν λόγω ιδρύματος; Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να ληφθεί υπόψη η αμιγώς άτυπη επιρροή που απορρέει από το κύρος του προσώπου, την τεχνογνωσία και τις γνώσεις του σχετικά με τη δραστηριότητα του πιστωτικού ιδρύματος;»

III – Διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

24. Η απόφαση περί παραπομπής περιήλθε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 18 Μαρτίου 2014. Ο A. Surmačs, η Λεττονική Κυβέρνηση και η Επιτροπή κατέθεσαν παρατηρήσεις.

IV – Νομική ανάλυση

A — Επί του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος

25. Με το πρώτο προδικαστικό του ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί στην ουσία να διευκρινιστεί αν είναι εξαντλητική η απαρίθμηση που περιλαμβάνεται στο σημείο 7 του παραρτήματος I της οδηγίας 94/19, το οποίο αναφέρει ορισμένες κατηγορίες καταθετών τις οποίες τα κράτη μέλη δύνανται να εξαιρέσουν από την εγγύηση των καταθέσεων σε περίπτωση που αυτές δεν είναι διαθέσιμες, ή αν τα κράτη μέλη μπορούν να επεκτείνουν το πεδίο των εξαιρέσεων αυτών σε άλλα πρόσωπα που δεν περιλαμβάνονται στην απαρίθμηση αυτή.

26. Διάφορα στοιχεία συνηγορούν, κατά την άποψή μου, υπέρ στενής προσεγγίσεως σχετικά με την απαρίθμηση των καταθετών που περιλαμβάνεται στο σημείο 7 του παραρτήματος I της οδηγίας 94/19.

27. Πρώτον, πρέπει να σημειωθεί ότι, όπως ρητώς αναφέρει η αιτιολογική έκθεση της προτάσεως οδηγίας που κατέθεσε η Επιτροπή, βάσει της οποίας εκδόθηκε στη συνέχεια η οδηγία 94/19, «ο κατάλογος του παραρτήματος I είναι περιοριστικός και τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρέσουν από την εγγύηση μόνο τα ιδρύματα και τους μεμονωμένους καταθέτες που αναφέρονται σε αυτόν, ενώ οποιαδήποτε άλλη εξαίρεση θα είναι αντίθετη με την οδηγία»¹³.

28. Δεύτερον, το άρθρο 7, παράγραφος 2, της οδηγίας 94/19 και το παράρτημά της I, στο οποίο παραπέμπει η διάταξη αυτή, πρέπει να ερμηνευθούν υπό το πρίσμα της προαναφερθείσας στο σημείο 7 των προτάσεών μου δέκατης όγδοης αιτιολογικής σκέψεως της ίδιας οδηγίας, η οποία αναφέρεται αναμφίβολα στις εξαιρέσεις που προβλέπει η εν λόγω διάταξη. Από την αιτιολογική αυτή σκέψη προκύπτει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν από την εγγύηση που προσφέρουν τα συστήματα εγγυήσεως των καταθέσεων ορισμένες *ειδικά απαριθμούμενες* κατηγορίες καταθέσεων ή καταθετών.

29. Πάντως, στην εν λόγω αιτιολογική σκέψη δεν λέγεται ρητώς ότι ο περιεχόμενος στο παράρτημα I της οδηγίας 94/19 κατάλογος καταθέσεων και καταθετών είναι περιοριστικός. Παρά ταύτα, από το γεγονός ότι απαιτήθηκε «ειδική απαρίθμηση» των τελευταίων πρέπει να συναχθεί ότι τα κράτη μέλη, σε περίπτωση που επιλέξουν την εξαίρεση ορισμένων κατηγοριών καταθέσεων ή καταθετών από την εφαρμογή της εγγυήσεως, οφείλουν να αναφέρουν στην εθνική τους νομοθεσία τις κατηγορίες καταθέσεων ή καταθετών στους οποίους εφαρμόζεται κατά τρόπο εξαντλητικό η εξαίρεση¹⁴. Το γεγονός ότι στην εθνική νομοθεσία περί μεταφοράς της οδηγίας 94/19 προβλέπεται ο υποχρεωτικά περιοριστικός χαρακτήρας του καταλόγου των εξαιρέσεων συνηγορεί, κατά την άποψή μου, και αυτό σαφώς, υπέρ της ερμηνείας ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν να αποκλίνουν από τις κατηγορίες καταθέσεων και καταθετών για τις οποίες η οδηγία προβλέπει δυνατότητα εξαιρέσεως από την εγγύηση και δεν μπορούν να διευρύνουν το υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής της εν λόγω εξαιρέσεως.

30. Τρίτον, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, όπως προαναφέρθηκε, η οδηγία 94/19 προβλέπει τη θέσπιση από τα κράτη μέλη ενός ή περισσότερων συστημάτων εγγυήσεως των καταθέσεων, επιδιώκοντας τον διττό σκοπό να εξαιρεθεί κάθε περιορισμός της ελευθερίας εγκαταστάσεως και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, καθώς και να προστατευθούν οι αποταμιευτές και να διασφαλιστεί η σταθερότητα του τραπεζικού συστήματος.

13 — Βλ. σ. 18 της προαναφερθείσας στην υποσημείωση 6 αιτιολογικής εκθέσεως της προτάσεως οδηγίας.

14 — Μολονότι οι άλλες γλωσσικές αποδόσεις ενδέχεται να δώσουν λαβή σε διαφορετικές ερμηνείες, η προτεινόμενη από εμένα ερμηνεία της δέκατης όγδοης αιτιολογικής σκέψεως προκύπτει, κατά τη γνώμη μου, με πολύ ξεκάθαρο τρόπο από την ανάγνωση της γερμανικής αποδόσεως της οδηγίας 94/19, η οποία λέγει ότι οι κατηγορίες καταθέσεων ή καταθετών *πρέπει να αναφέρονται ρητώς* («*ausdrücklich genannt werden müssen*»), προφανώς εννοώντας το εθνικό νομοθέτημα για τη μεταφορά της οδηγίας αυτής. Η ολλανδική απόδοση, η οποία χρησιμοποιεί τους όρους «*in een limitatieve lijst vermeld*», επιβεβαιώνει την ερμηνεία αυτή.

31. Το άρθρο 7, παράγραφος 2, της οδηγίας 94/19 παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να προβλέπουν εξαίρεση από την εγγύηση ή μείωση της εγγυήσεως αυτής για ορισμένους καταθέτες ή για ορισμένες καταθέσεις που αναφέρει το παράρτημα I της ίδιας οδηγίας. Επομένως, η διάταξη αυτή παρεκκλίνει από την εγκαθίδρυση συστήματος εγγυήσεως των καταθέσεων που προβλέπεται από την οδηγία 94/19. Σε αντίθεση με το άρθρο της 2, το οποίο προβλέπει ορισμένες υποχρεωτικές εξαιρέσεις, το άρθρο 7, παράγραφος 2, της οδηγίας 94/19 αφήνει στα κράτη μέλη την επιλογή αν θα προβλέψουν εξαιρέσεις από την εγγύηση για τους καταθέτες τους οποίους αναφέρει το παράρτημα I.

32. Πάντως, σύμφωνα με ερμηνευτικό κριτήριο που χρησιμοποιείται τακτικά από το Δικαστήριο σε πάγια νομολογία του, οι προβλεπόμενες σε ρύθμιση της Ένωσης εξαιρέσεις, παρεκκλίσεις ή απαλλαγές από αρχή ή κανόνα γενικής ισχύος που περιέχονται στη ρύθμιση της Ένωσης πρέπει να ερμηνεύονται στενά¹⁵.

33. Κατ' εφαρμογήν του εν λόγω ερμηνευτικού κριτηρίου, εφόσον η διάταξη που παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να προβλέπουν εξαίρεση ή μείωση της εγγυήσεως που προσφέρεται από τα συστήματα εγγυήσεως των καταθέσεων συνιστά παρέκκλιση από την εγκαθίδρυση ενός τέτοιου συστήματος εγγυήσεων από την ίδια την οδηγία, η διάταξη αυτή πρέπει να ερμηνεύεται στενά.

34. Ως εκ τούτου, κατά την άποψή μου, από το σύνολο των ανωτέρω εκτιμήσεων προκύπτει ότι ο κατάλογος των καταθετών που απαριθμούνται στο σημείο 7 του παραρτήματος I της οδηγίας 94/19 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επεκτείνουν το πεδίο εφαρμογής της εξαίρεσεως από την εγγύηση των καταθέσεων σε πρόσωπα που δεν περιλαμβάνονται στις κατηγορίες καταθετών τις οποίες αναφέρει το συγκεκριμένο σημείο του εν λόγω παραρτήματος.

35. Ωστόσο, όπως θα δούμε καλύτερα μετά την εξέταση του δεύτερου και του τρίτου προδικαστικού ερωτήματος, οι έννοιες που περιλαμβάνονται στο σημείο 7 του παραρτήματος I της οδηγίας 94/19, και ειδικά, όσον αφορά την υπόθεση που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, οι έννοιες του «διοικητικού στελέχους» και του «διευθύνοντος», αποτελούν έννοιες του δικαίου της Ένωσης οι οποίες πρέπει να νοούνται με λειτουργικούς όρους. Κατά συνέπεια, οι έννοιες αυτές πρέπει να συντονίζονται με τις έννοιες που χρησιμοποιούνται στο εθνικό δίκαιο κάθε κράτους μέλους, καθώς και στην εμπορική πρακτική. Υπό αυτή την έννοια, η εξαίρεση από την εγγύηση μπορεί να εφαρμόζεται σε πρόσωπα που κατέχουν θέση η ονομασία της οποίας στο εθνικό δίκαιο ή στην εμπορική πρακτική είναι άλλη από εκείνη του «διοικητικού στελέχους» ή του «διευθύνοντος», υπό την προϋπόθεση ότι τα καθήκοντα που πράγματι εκτελούνται δύναται να θεωρηθεί ότι εμπίπτουν στον ορισμό των συγκεκριμένων εννοιών. Αντιθέτως, η εξαίρεση από την εγγύηση δεν μπορεί να επεκταθεί σε πρόσωπα που, από λειτουργική άποψη, δεν εμπίπτουν στις πιο πάνω έννοιες. Στον εθνικό δικαστή απόκειται να προβεί σε ανάλυση για να καθορίσει αν ένα πρόσωπο, ανεξαρτήτως της ονομασίας της θέσεως την οποία κατέχει, εμπίπτει στην έννοια του «διοικητικού στελέχους» ή του «διευθύνοντος».

36. Κατά συνέπεια, πρόσωπο το οποίο, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο ή με την εθνική εμπορική πρακτική ή την εμπορική πρακτική που ακολουθεί το συγκεκριμένο πιστωτικό ίδρυμα, κατέχει για παράδειγμα, όπως στην υπόθεση που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, τη θέση του αντιπροέδρου, κάλλιστα μπορεί να εμπίπτει στο πεδίο της εξαίρεσεως από την προστασία που προβλέπει η οδηγία 94/19, αν, από λειτουργική άποψη, η θέση του δύναται να θεωρηθεί ότι εμπίπτει στην κατά την εν λόγω οδηγία έννοια του «διοικητικού στελέχους» ή του «διευθύνοντος».

37. Εν κατακλείδι, στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα που υπέβαλε το Augstākā tiesa πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι ο κατάλογος που περιέχεται στο σημείο 7 του παραρτήματος I της οδηγίας 94/19 είναι περιοριστικός, υπό την έννοια ότι η εθνική νομοθεσία δεν μπορεί να επεκτείνει το πεδίο της εξαίρεσεως από την εγγύηση των καταθέσεων σε πρόσωπα τα οποία, ανεξαρτήτως της ονομασίας της θέσεώς τους, δεν εμπίπτουν, από λειτουργική άποψη, στις έννοιες που αναφέρει ο εν λόγω κατάλογος.

15 — Βλ., στο ίδιο πνεύμα, αποφάσεις *Honyvem Informazioni Commerciali* (C-465/04, EU:C:2006:199, σκέψη 24), και *Pfeiffer κ.λπ.* (C-397/01, EU:C:2004:584, σκέψη 52 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

B — Επί του δευτέρου και του τρίτου προδικαστικού ερωτήματος

38. Με το δεύτερο και το τρίτο προδικαστικό ερώτημα, τα οποία, κατά τη γνώμη μου, μπορούν να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί στην ουσία από το Δικαστήριο να διευκρινίσει το επίπεδο και την έκταση της ευθύνης για τη διαχείριση του πιστωτικού ιδρύματος που πρέπει να έχουν τα ανώτατα στελέχη του, έτσι ώστε να μπορέσει να θεωρηθεί ότι αυτά εμπίπτουν στην κατά το σημείο 7 του παραρτήματος I της οδηγίας 94/19 εξαίρεση από την εγγύηση των καταθέσεων. Το αιτούν δικαστήριο θέτει σειρά ειδικών ερωτημάτων, τα οποία, κατά την άποψή του, είναι αποφασιστικής σημασίας για τη λύση της ενώπιόν του διαφοράς και αφορούν την αντικειμενική έκταση, το επίπεδο και το περιεχόμενο της ευθύνης αυτής, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να καθοριστεί η εν λόγω ευθύνη.

39. Πρέπει εξ αρχής να σημειωθεί ότι, αν και το αιτούν δικαστήριο δεν το αναφέρει ρητώς, από το κείμενο των προδικαστικών ερωτημάτων και από τη δικογραφία προκύπτει ότι το περιεχόμενο του δεύτερου και του τρίτου προδικαστικού ερωτήματος πρέπει να νοηθεί υπό την έννοια ότι περιορίζεται στην ερμηνεία, μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών καταθετών τις οποίες αναφέρει το σημείο 7 του παραρτήματος I της οδηγίας 94/19, μόνο των κατηγοριών «διοικητικό στέλεχος» και «διευθύνων». Πράγματι, οι άλλες κατηγορίες καταθετών τις οποίες αναφέρει το σημείο 7 του παραρτήματος I της οδηγίας 94/19 δεν ασκούν επιρροή για τη λύση της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου.

40. Πάντως, ούτε το παράρτημα I της οδηγίας 94/19 ούτε οποιαδήποτε άλλη διάταξη της ίδιας οδηγίας ορίζει τις έννοιες του «διοικητικού στελέχους» ή του «διευθύνοντος». Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει ερμηνεία των δύο αυτών εννοιών, έτσι ώστε να αποσαφηνιστούν η έννοια και το περιεχόμενό τους.

41. Συναφώς, πρέπει πρώτα να σημειωθεί ότι στην οδηγία 94/19 ο νομοθέτης της Ένωσης, βασιζόμενος στην αρχή της ελάχιστης εναρμονίσεως¹⁶, είχε τη βούληση να εναρμονίσει τα κύρια στοιχεία των συστημάτων εγγυήσεως των καταθέσεων¹⁷, μεταξύ των οποίων το καθεστώς εξαιρέσεων από την εγγύηση για ορισμένες κατηγορίες καταθετών, στις οποίες περιλαμβάνονται αυτές που αναφέρει το σημείο 7 του παραρτήματος I της εν λόγω οδηγίας.

42. Επιπλέον, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, από την ανάγκη διασφάλισης τόσο της ομοιόμορφης εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης όσο και της αρχής της ισότητας απορρέει ότι οι όροι διατάξεως του δικαίου της Ένωσης, η οποία δεν παραπέμπει ρητώς στο δίκαιο των κρατών μελών για τον καθορισμό της έννοιας και του περιεχομένου της, πρέπει κατά κανόνα να αποτελούν, σε ολόκληρη την Ένωση, αντικείμενο αυτοτελούς και ομοιόμορφης ερμηνείας¹⁸.

43. Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι οι έννοιες του «διοικητικού στελέχους» και του «διευθύνοντος» που περιέχονται στο σημείο 7 του παραρτήματος I της οδηγίας 94/19 έχουν αυτοτελή διάσταση που ορίζεται από το δίκαιο της Ένωσης και δεν αντιστοιχούν υποχρεωτικά στην έννοια που τους αποδίδει το εθνικό δίκαιο.

16 — Βλ. αιτιολογική σκέψη 6 της οδηγίας 2014/49.

17 — Βλ. ένατη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 94/19.

18 — Βλ. απόφαση Deckmyn και Vrijheidsfonds (C-201/13, EU:C:2014:2132, σκέψη 14 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

44. Όταν πρόκειται για έννοιες του δικαίου της Ένωσης, για να γίνει ερμηνεία τους πρέπει, κατά πάγια νομολογία, να λαμβάνονται υπόψη όχι μόνο το γράμμα της διατάξεως στην οποία αυτές περιλαμβάνονται, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο αυτές εντάσσονται καθώς και οι σκοποί της ρυθμίσεως της οποίας αποτελούν μέρος¹⁹. Επίσης το ιστορικό της θεσπίσεως διατάξεως του δικαίου της Ένωσης μπορεί να παράσχει χρήσιμα στοιχεία για την ερμηνεία της²⁰.

45. Όσον αφορά, πρώτον, τη γραμματική ερμηνεία των δύο υπό εξέταση όρων, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, στην ιταλική γλώσσα, ο όρος «amministratore» («διοικητικό στέλεχος») αναφέρεται σε εξουσίες/καθήκοντα διοικήσεως και μπορεί να νοηθεί, στην κοινή νομική γλώσσα, ως όρος που προσδιορίζει μέλος του διοικητικού συμβουλίου μιας εταιρίας. Αντιθέτως, ο όρος «dirigente» («διευθύνων») αφορά διευθυντικές εξουσίες/διευθυντικά καθήκοντα και προσδιορίζει, σε γενικές γραμμές, έναν μισθωτό ο οποίος κατά κύριο λόγο ασκεί διευθυντικά καθήκοντα σε μια επιχείρηση.

46. Ωστόσο, τόσο ο όρος «διοικητικό στέλεχος» όσο και ο όρος «διευθύνων» μπορούν να έχουν διαφορετικές αποχρώσεις στις διάφορες γλώσσες της Ένωσης. Υπό αυτή την έννοια, η Λεττονική Κυβέρνηση, για παράδειγμα, ανέφερε με τις παρατηρήσεις της ότι ο όρος που στο κείμενο της οδηγίας στη λεττονική γλώσσα χρησιμοποιείται για την απόδοση του όρου «διευθύνων», δηλαδή ο όρος «vadītājs», έχει ευρύτερο περιεχόμενο από τους αντίστοιχους όρους που χρησιμοποιούνται στο αγγλικό κείμενο (manager) και στο γαλλικό κείμενο (dirigeants).

47. Επομένως, κατά τη γνώμη μου, και χωρίς να είναι αναγκαίο να αναπτυχθεί περαιτέρω η ανάλυση η οποία έχει ως βάση το κείμενο, η γραμματική ερμηνεία των δύο συγκεκριμένων όρων δεν μπορεί να δώσει οριστική απάντηση ως προς το περιεχόμενό τους. Ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει τελολογική και συστηματική ερμηνεία της διατάξεως που περιέχει τις δύο αυτές έννοιες, λαμβανομένου υπόψη του ιστορικού της θεσπίσεώς της.

48. Όσον αφορά την τελολογική ερμηνεία της επίμαχης διατάξεως, από τη δέκατη όγδοη αιτιολογική σκέψη προκύπτει ότι η *ratio* της δυνατότητας που παρέχεται στα κράτη μέλη να εξαιρούν ορισμένους καταθέτες από την εγγύηση που προσφέρουν τα συστήματα εγγυήσεως των καταθέσεων έγκειται στο γεγονός ότι οι εν λόγω καταθέσεις ή καταθέτες δεν χρήζουν ιδιαίτερης προστασίας. Στη συνέχεια, από την πρόταση της Επιτροπής, με βάση την οποία εκδόθηκε στη συνέχεια η οδηγία 94/19, συνάγεται ότι η αντίληψη που αποτέλεσε το βάθρο της προβλέψεως των εν λόγω εξαιρέσεων ήταν να μην παρασχεθεί εγγύηση των καταθέσεων σε καταθέτες που δύσκολα μπορούν να θεωρηθούν ως χρήζοντες προστασίας λόγω απειρίας ή ανεπαρκούς ενημερώσεως²¹.

49. Επιπλέον, από τη δέκατη έκτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 94/19, η οποία προαναφέρθηκε στο σημείο 6 των προτάσεών μου, προκύπτει ότι ο νομοθέτης του 1994 θεώρησε ότι το κατώτατο επίπεδο εγγυήσεως που προβλέπεται από την εν λόγω οδηγία δεν πρέπει να επιβάλλει επίπεδο προστασίας τέτοιο ώστε να ενθαρρύνεται η κακοδιαχείριση των πιστωτικών ιδρυμάτων. Πάντως, όπως παρατήρησε η Επιτροπή, η αιτιολογική αυτή σκέψη δείχνει ότι η τυχόν εξαίρεση ορισμένων κατηγοριών προσώπων, και ειδικότερα των διευθυντικών στελεχών των πιστωτικών ιδρυμάτων, στο πλαίσιο της οδηγίας 94/19, συνδέεται με τον σκοπό αποφυγής συγκρούσεων ηθικής φύσεως. Η ιδέα που υπαγόρευσε αυτόν τον σκοπό είναι ότι τα διοικητικά στελέχη ή οι διευθύνοντες πιστωτικά ιδρύματα, οι οποίοι θα μπορούσαν να επικαλεστούν το γεγονός ότι, σε περίπτωση προβλημάτων σχετικών με τη δραστηριότητα της τράπεζας, οι καταθέσεις τους θα ήσαν ούτως ή άλλως προστατευμένες, έστω και μόνο μέχρι ενός περιορισμένου ποσού, θα μπορούσαν να οδηγηθούν στη λήψη αποφάσεων υψηλότερου κινδύνου και, επομένως, δυνητικά επιζήμιων για το πιστωτικό ίδρυμα²².

19 — Βλ. απόφαση *Circul Globus București* (C-283/10, EU:C:2011:772, σκέψη 32). Στο ίδιο πνεύμα, βλ., επίσης, αποφάσεις *Partena* (C-137/11, EU:C:2012:593, σκέψη 56), και *Koushkaki* (C-84/12, EU:C:2013:862, σκέψη 34 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

20 — Βλ. απόφαση *Inuit Tapiriit Kanatami* κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου (C-583/11 P, EU:C:2013:625, σκέψη 50).

21 — Βλ. σ. 18 της προαναφερθείσας στην υποσημείωση 6 αιτιολογικής εκθέσεως της προτάσεως οδηγίας.

22 — Βλ., συναφώς, επίσης, τις εκτιμήσεις στη σκέψη 167 της αποφάσεως του Δικαστηρίου ΕΖΕΣ, Εποπεύουσα Αρχή ΕΖΕΣ κατά Ισλανδίας (E-16/11, [2013] EFTA Ct. Rep., 4).

50. Συναφώς, δεν μπορώ όμως να μην παρατηρήσω ότι ναι μεν η ανωτέρω ιδέα ασφαλώς είναι η ratio της επιλογής του νομοθέτη του 1994 να προβλέψει την εξαίρεση από τη εγγύηση για τις καταθέσεις των διοικητικών στελεχών και των διευθυνόντων τα πιστωτικά ιδρύματα, πλην όμως ο νομοθέτης του 2014, στη νέα οδηγία 2014/49, φαίνεται να επέλεξε να παύσει να επιδιώκει τον σκοπό αυτόν. Πράγματι, η νέα αυτή ρύθμιση δεν περιέχει πλέον ούτε την εξαίρεση από την εγγύηση για τις εν λόγω κατηγορίες καταθετών ούτε την επισήμανση, στο προοίμιό της, της ανάγκης επιδιώξεως ενός τέτοιου σκοπού. Στο πλαίσιο αυτό, μολοντί είναι προφανές ότι η οδηγία 2014/49 δεν έχει εφαρμογή *ratione temporis* στην υπόθεση που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, παρά ταύτα θεωρώ ότι το γεγονός ότι πλέον ο σκοπός αυτός δεν αναφέρεται στη νέα οδηγία θα μπορούσε να σημαίνει ότι στο σύστημα της Ένωσης ένας τέτοιος σκοπός, ακόμη και πριν από την έκδοση της οδηγίας 2014/49, δεν επιδιωκόταν με έμφαση.

51. Όσον αφορά τη συστηματική ερμηνεία, η ρύθμιση περί των συστημάτων εγγυήσεως των καταθέσεων πρέπει πλέον να θεωρείται ως μέρος ενός ρυθμιστικού συστήματος της Ένωσης σχετικά με τις τράπεζες και τα άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα²³. Ειδικότερα, η εν λόγω ρύθμιση αποτελεί, πλέον, ένα από τα στοιχεία της ευρωπαϊκής τραπεζικής ένωσης²⁴. Εξάλλου, η οδηγία 94/19 εντάσσεται σε ευρύτερο ρυθμιστικό πλαίσιο, πράγμα που επιβεβαιώνεται από τις παραπομπές σε διάφορες άλλες οδηγίες που περιέχονται σε ορισμένες αιτιολογικές της σκέψεις²⁵. Επομένως, κατά την ερμηνεία των εννοιών του «διοικητικού στελέχους» και του «διευθύνοντος» πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το ρυθμιστικό σύστημα στο οποίο αυτές εντάσσονται²⁶. Το γεγονός ότι ορισμένες διατάξεις ενός τέτοιου ρυθμιστικού συστήματος δεν είχαν ακόμη τεθεί σε ισχύ κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως της κύριας δίκης δεν εμποδίζει, κατά την άποψή μου, τη χρήση τέτοιων διατάξεων ως ερμηνευτικού εργαλείου.

52. Πάντως, νομίζω ότι ανάλυση της ρυθμίσεως της Ένωσης περί των πιστωτικών ιδρυμάτων δείχνει ότι δύο κατηγορίες θέσεων εργασίας, εξομοίωσιμες με τις θέσεις του διοικητικού στελέχους και του διευθύνοντος κατά την έννοια της οδηγίας 94/19, θεωρούνται ως χρήζουσες ρυθμίσεως. Έτσι, αφενός, η ρύθμιση της Ένωσης περιέχει ορισμένες διατάξεις που αφορούν το διοικητικό όργανο των πιστωτικών ιδρυμάτων, σχετικά τόσο με τα κατά κυριολεξία διευθυντικά καθήκοντα όσο και με τα καθήκοντα εποπτείας και ελέγχου. Αφετέρου, η εν λόγω ρύθμιση αφορά επίσης πρόσωπα τα οποία, μολοντί δεν είναι μέλη των διοικητικών οργάνων του πιστωτικού ιδρύματος, κατέχουν καίριες θέσεις στη διαχείριση, λογοδοτώντας για τις πράξεις τους στο διοικητικό όργανο.

53. Ακριβώς υπό αυτή την έννοια η οδηγία 2013/36 θέσπισε ειδικούς κανόνες σχετικά τόσο με το διοικητικό όργανο όσο και με τα πρόσωπα που αποτελούν μέρος αυτού που ορίζεται ως «ανώτατα διοικητικά στελέχη»²⁷. Η οδηγία αυτή περιέχει, για παράδειγμα, διατάξεις σχετικά με τη διακυβέρνηση οι οποίες έχουν εφαρμογή τόσο στο διοικητικό όργανο όσο και στα ανώτατα διοικητικά στελέχη²⁸. Η ίδια οδηγία ορίζει επίσης, πάλι για παράδειγμα, ότι σε περίπτωση σχεδίου αποκτήσεως ειδικής συμμετοχής σε πιστωτικό ίδρυμα οι αρμόδιες αρχές πρέπει να αξιολογήσουν, προκειμένου να διασφαλίσουν την ορθή και συνετή διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος το οποίο αφορά η σχεδιαζόμενη απόκτηση συμμετοχής, μεταξύ άλλων τη φήμη, τη γνώση, τις δεξιότητες και την πείρα τόσο των μελών του διοικητικού οργάνου όσο και των ανώτατων διοικητικών στελεχών τα οποία, μετά την ολοκλήρωση της προβλεπόμενης αποκτήσεως συμμετοχής, θα καθορίζουν τον προσανατολισμό των δραστηριοτήτων του πιστωτικού ιδρύματος²⁹.

23 — Βλ. αποφάσεις του Δικαστηρίου ΕΖΕΣ, Εποπτεύουσα Αρχή ΕΖΕΣ κατά Ισλανδίας (προαναφέρθηκε στην υποσημείωση 22, σκέψη 128), και Aresbank S.A. κατά Landsbankinn hf., Fjármálaeftirlitið και Ισλανδίας (Ε-17/11, [2013] EFTA Ct. Rep., 916, σκέψεις 86 έως 95).

24 — Βλ. σημείο 3 και υποσημείωση 5 ανωτέρω.

25 — Βλ., π.χ., πέμπτη και έκτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 94/19.

26 — Πρέπει να σημειωθεί συναφώς ότι το σημείο 4 του παραρτήματος Ι της οδηγίας 97/9/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Μαρτίου 1997, σχετικά με τα συστήματα αποζημιώσεως των επενδυτών (ΕΕ L 84, σ. 22), προβλέπει εξαίρεση πανομοιότυπη με αυτή που προβλέπεται στο σημείο 7 του παραρτήματος Ι της οδηγίας 94/19.

27 — Βλ. άρθρο 3, παράγραφος 1, σημείο 9, της οδηγίας 2013/36, το οποίο παρατέθηκε στο σημείο 10 των προτάσεών μου.

28 — Βλ., για παράδειγμα, επιτροπή αναδείξεως υποψηφίων η οποία προβλέπεται στο άρθρο 88, παράγραφος 2, της οδηγίας 2013/36.

29 — Βλ. άρθρο 23, παράγραφος 1, στοιχείο β', της οδηγίας 2013/36.

54. Στο ίδιο πλαίσιο, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών έχει προβλέψει κριτήρια και διαδικασίες που τα πιστωτικά ιδρύματα και οι αρμόδιες αρχές οφείλουν να τηρούν κατά την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών, υποψηφίων μελών και ήδη μελών, του διοικητικού οργάνου ενός πιστωτικού ιδρύματος κατά τις αρμοδιότητές του διαχείρισεως και στρατηγικής εποπτείας, αλλά αφορούν επίσης την αξιολόγηση του «προσωπικού που κατέχει καίριες θέσεις», όπως ορίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών.

55. Πάντως, σε αυτό το κανονιστικό πλαίσιο και λαμβανομένων υπόψη των ορισμών που περιέχονται τόσο στο άρθρο 3, παράγραφος 1, σημεία 7, 8 και 9, της οδηγίας 2013/36 όσο και στις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών, θεωρώ ότι δύναται να εμπίπτουν στην κατά την οδηγία 94/19 έννοια του «διοικητικού στελέχους» μέλη των οργάνων του πιστωτικού ιδρύματος, στα οποία έχει ανατεθεί η αρμοδιότητα διαχείρισεως και/ή εποπτείας του ιδρύματος αυτού³⁰. Νομίζω ότι αυτός ο ορισμός της έννοιας του «διοικητικού στελέχους» έχει συνοχή με την έννοια του μέλους του διοικητικού οργάνου όπως ορίζεται τόσο στην οδηγία 2013/36 όσο και στις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών.

56. Υπό το ίδιο πρίσμα, μπορεί, κατά τη γνώμη μου, να θεωρηθεί ότι εμπίπτουν στον ορισμό του «διευθύνοντος» τα μέλη του προσωπικού του πιστωτικού ιδρύματος τα οποία, μολονότι δεν μετέχουν στο διοικητικό όργανο, διαδραματίζουν βασικό ρόλο στην καθημερινή διαχείριση του πιστωτικού ιδρύματος έχοντας τη δυνατότητα να ασκήσουν σημαντική επιρροή στη διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος και λογοδοτούν σχετικά με την άσκηση των καθηκόντων τους απευθείας στο διοικητικό όργανο. Ένας τέτοιος ορισμός της έννοιας του «διευθύνοντος» νομίζω ότι έχει και αυτός συνοχή τόσο με την κατά την οδηγία 2013/36 έννοια των «ανώτατων διοικητικών στελεχών» όσο και με την κατά τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών έννοια των «προσώπων που κατέχουν καίριες θέσεις».

57. Άλλωστε, οι ορισμοί αυτοί έχουν συνοχή επίσης με τους σκοπούς του νομοθέτη του 1994, όπως προσδιορίστηκαν στα σημεία 48 και 49 των προτάσεών μου.

58. Ωστόσο, στο εθνικό δικαστήριο απόκειται, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των περιστάσεων της υποθέσεως, να εκτιμήσει *in concreto* αν ένα πρόσωπο που συνδέεται με πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να θεωρηθεί ότι εμπίπτει σε μία από τις δύο κατηγορίες που προαναφέρθηκαν.

59. Μετά τον ορισμό των δύο επίμαχων εννοιών, είναι τώρα δυνατόν, με βάση τους ορισμούς αυτούς, να δοθεί λεπτομερής απάντηση στα ειδικά ερωτήματα του αιτούντος δικαστηρίου. Τα ερωτήματα αυτά αφορούν, αφενός, την αντικειμενική έκταση της ευθύνης που πρέπει να αναγνωριστεί σχετικά με μισθωτό του πιστωτικού ιδρύματος, προκειμένου αυτός να μπορέσει να χαρακτηριστεί ως διευθύνων κατά την έννοια της οδηγίας 94/19, και, αφετέρου, το επίπεδο και το περιεχόμενο της ευθύνης αυτής, καθώς και οι συγκεκριμένες περιστάσεις στις οποίες πρέπει να αναγνωριστεί η εν λόγω ευθύνη.

60. Όσον αφορά την αντικειμενική έκταση της ευθύνης, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, πρώτα, αν η ευθύνη αυτή πρέπει να επεκταθεί στις δραστηριότητες του πιστωτικού ιδρύματος στο σύνολό τους, ή αν αρκεί το ότι ο μισθωτός έχει ευθύνη μόνο για έναν κλάδο δραστηριότητας του ιδρύματος. Στη δεύτερη περίπτωση, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν πρέπει να ληφθεί υπόψη το αντικείμενο του συγκεκριμένου κλάδου δραστηριότητας.

61. Με βάση τον ορισμό του διευθύνοντος που έγινε δεκτός στο σημείο 56 των προτάσεών μου, θεωρώ ότι, για να μπορέσει ένα πρόσωπο να χαρακτηριστεί ως διευθύνων, δεν είναι αναγκαίο η ευθύνη που αντιστοιχεί στη θέση που κατέχει να εκτείνεται στη συνολική δραστηριότητα του πιστωτικού ιδρύματος. Πράγματι, για να είναι ένα πρόσωπο σε θέση να ασκεί σημαντική επιρροή στη

30 — Συναφώς, σημειώνεται επίσης ότι κατά τη σύσταση 2004/913/ΕΚ της Επιτροπής, της 14ης Δεκεμβρίου 2004, για την προώθηση κατάλληλου καθεστώτος αποδοχών των διοικητικών στελεχών των εισηγμένων εταιριών (ΕΕ L 385, σ. 55), ως «διοικητικό στέλεχος» νοείται «οποιοδήποτε μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου εισηγμένης εταιρίας». Βλ., ειδικά, σημείο 2.1 της συστάσεως αυτής.

διοίκηση ενός πιστωτικού ιδρύματος, αρκεί, κατά τη γνώμη μου, το εν λόγω πρόσωπο να έχει ευθύνη για έναν κλάδο δραστηριότητας του ιδρύματος αυτού, ο οποίος πρέπει όμως να έχει σημασία για τη συνολική δραστηριότητα του ιδρύματος. Ως εκ τούτου, είναι προφανές ότι η δυνατότητα ασκήσεως σημαντικής επιρροής στη διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος εξαρτάται από το είδος και τη σημασία του συγκεκριμένου κλάδου δραστηριότητας. Στο εθνικό δικαστήριο απόκειται να καθορίσει *in concreto* αν η ευθύνη σχετικά με τον επίμαχο κλάδο δραστηριότητας, στην υπόθεση της οποίας έχει επιληφθεί, παρέχει στο συγκεκριμένο πρόσωπο τη δυνατότητα να ασκεί σημαντική επιρροή στη διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος. Συναφώς, θεωρώ ότι η ευθύνη για τη διεύθυνση, τη διάρθρωση, την οργάνωση, τον συντονισμό και την επίβλεψη των δραστηριοτήτων ενός πιστωτικού ιδρύματος σχετικά με τις διεθνείς συναλλαγές και άλλες σημαντικές χρηματοοικονομικές συναλλαγές του εν λόγω ιδρύματος καθιστά δυνατή, σε γενικές γραμμές και υπό την επιφύλαξη λεπτομερούς αναλύσεως των συγκεκριμένων περιστάσεων της παρούσας υποθέσεως, την άσκηση σημαντικής επιρροής στη διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος.

62. Ακολούθως, όσον αφορά το επίπεδο και το περιεχόμενο της ευθύνης που είναι αναγκαία για να μπορέσει ένας μισθωτός πιστωτικού ιδρύματος να αναγνωριστεί ως διευθύνων κατά την έννοια της οδηγίας 94/19, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, πρώτα, αν είναι αναγκαίο για τον εργαζόμενο να έχει πλήρη και συνολική ευθύνη για τη δραστηριότητα του πιστωτικού ιδρύματος ή του τομέα δραστηριότητας που εμπίπτει στην αρμοδιότητά του ή αν αρκεί απλώς και μόνο η ύπαρξη δυνατότητας ασκήσεως επιρροής, ακόμη και άτυπης, επί της δραστηριότητας αυτής. Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται στη συνέχεια αν είναι αναγκαίο, προκειμένου ένα πρόσωπο να χαρακτηριστεί ως διευθύνων, να έχει την αρμοδιότητα να δίνει εντολές ή να λαμβάνει δεσμευτικές αποφάσεις για άλλα πρόσωπα.

63. Συναφώς, από την έννοια του διευθύνοντος, όπως ορίστηκε στο σημείο 56 των προτάσεών μου, προκύπτει ότι, για να μπορέσει ένας μισθωτός να χαρακτηριστεί ως διευθύνων, πρέπει να διαδραματίζει βασικό ρόλο στο εσωτερικό του πιστωτικού ιδρύματος, ο οποίος του παρέχει τη δυνατότητα να ασκεί σημαντική επιρροή στη διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος, και πρέπει να λογοδοτεί απευθείας στο αρμόδιο για τη δραστηριότητά του διοικητικό όργανο. Υπό το πρίσμα του εν λόγω ορισμού του διευθύνοντος, θεωρώ ότι, για να μπορέσει ένας μισθωτός να χαρακτηριστεί ως διευθύνων, δεν είναι απολύτως αναγκαίο να έχει πλήρη και συνολική ευθύνη σε έναν τομέα δραστηριοτήτων ούτε να έχει την αρμοδιότητα να εκδίδει εντολές ή να λαμβάνει δεσμευτικές αποφάσεις. Πράγματι, δεν αποκλείεται, ανάλογα με τις περιστάσεις κάθε συγκεκριμένης περιπτώσεως, η εξουσία διευθύνσεως, σχεδιασμού, συντονισμού και επιβλέψεως των δραστηριοτήτων ή ενός σημαντικού τομέα δραστηριότητας του πιστωτικού ιδρύματος να παρέχει στον έχοντα την εν λόγω εξουσία τη δυνατότητα να ασκεί σημαντική επιρροή σε αυτό. Πάντως, στο εθνικό δικαστήριο απόκειται να εξακριβώσει *in concreto*, βάσει όλων των περιστάσεων της υποθέσεως, αν, παρά την έλλειψη πλήρους ευθύνης σε τομέα δραστηριότητας ή/και αρμοδιότητας για την παροχή εντολών ή για την έκδοση δεσμευτικών αποφάσεων, ο μισθωτός όντως δύναται να ασκεί αποτελεσματικά σημαντική επιρροή στη διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος.

64. Η τελευταία εκτίμηση με οδηγεί στην απάντηση του τελευταίου ερωτήματος του αιτούντος δικαστηρίου, το οποίο ερωτά αν, για τον χαρακτηρισμό ενός μισθωτού ως διευθύνοντος, πρέπει να ληφθούν υπόψη μόνο τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που συνδέονται με τη συγκεκριμένη θέση, όπως αναφέρονται στην περιγραφή των καθηκόντων της θέσεώς του, ή αν έχει σημασία, υπό το πρίσμα του συνόλου των περιστάσεων της υποθέσεως, η πραγματική επιρροή, ακόμη και άτυπη, στη δραστηριότητα του πιστωτικού ιδρύματος από τον συγκεκριμένο εργαζόμενο. Όπως προκύπτει από τις ανωτέρω εκτιμήσεις, θεωρώ ότι το εθνικό δικαστήριο πρέπει να λάβει υπόψη το σύνολο των περιστάσεων και των στοιχείων της συγκεκριμένης υποθέσεως κατά την αξιολόγησή του, προκειμένου να καθορίσει αν ένας μισθωτός μπορεί να οριστεί ως διευθύνων κατά την έννοια της οδηγίας 94/19. Επομένως, μολονότι η περιγραφή της θέσεως που κατέχει ένα πρόσωπο και των καθηκόντων που αυτό ασκεί συνιστά ασφαλώς σημαντικό στοιχείο, στο εθνικό δικαστήριο απόκειται να λάβει υπόψη την πραγματική κατάσταση εξουσίας και επιρροής, έστω και άτυπης, που το συγκεκριμένο πρόσωπο πράγματι ασκεί στο πιστωτικό ίδρυμα.

V – Πρόταση

65. Βάσει του συνόλου των ανωτέρω εκτιμήσεων, προτείνω στο Δικαστήριο να δώσει στα προδικαστικά ερωτήματα του Augstākā tiesa την ακόλουθη απάντηση:

Ο κατάλογος που περιέχεται στο σημείο 7 του παραρτήματος I της οδηγίας 94/19/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 1994, περί των συστημάτων εγγυήσεως των καταθέσεων, είναι περιοριστικός, υπό την έννοια ότι η εθνική νομοθεσία δεν μπορεί να επεκτείνει το πεδίο της εξαιρέσεως από την εγγύηση των καταθέσεων σε πρόσωπα τα οποία, ανεξαρτήτως της ονομασίας της θέσεώς τους, δεν εμπίπτουν, από λειτουργική άποψη, στις έννοιες που αναφέρει ο εν λόγω κατάλογος.

Στην έννοια του «διοικητικού στελέχους» που περιέχεται στο σημείο 7 του παραρτήματος I της οδηγίας 94/19 εμπίπτουν τα μέλη των εταιρικών οργάνων που έχουν οριστεί να εκτελούν καθήκοντα διαχειρίσεως και/ή εποπτείας του πιστωτικού ιδρύματος. Στην έννοια του «διευθύνοντος» που περιέχεται στο σημείο 7 του παραρτήματος I της οδηγίας 94/19 εμπίπτουν μέλη του προσωπικού του πιστωτικού ιδρύματος τα οποία, αν και δεν αποτελούν μέρος του διοικητικού οργάνου, διαδραματίζουν βασικό ρόλο στην καθημερινή διαχείριση του πιστωτικού ιδρύματος, έχοντας τη δυνατότητα να ασκούν σημαντική επιρροή στη διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος και λογοδοτούν απευθείας στο διοικητικό όργανο.

Για να μπορέσει ένας μισθωτός να χαρακτηριστεί ως «διευθύνων» κατά την έννοια της οδηγίας 94/19, δεν απαιτείται οπωσδήποτε η ευθύνη που αντιστοιχεί στη θέση που αυτός κατέχει να εκτείνεται στη δραστηριότητα του πιστωτικού ιδρύματος στο σύνολό του ούτε να έχει αυτός πλήρη και συνολική ευθύνη για τομέα δραστηριότητας ή την αρμοδιότητα να δίνει εντολές ή να λαμβάνει δεσμευτικές αποφάσεις.

Ωστόσο, στο εθνικό δικαστήριο απόκειται, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της υποθέσεως, περιλαμβανομένων, πέραν της περιγραφής των καθηκόντων της συγκεκριμένης θέσεως, επίσης της πραγματικής καταστάσεως και των εξουσιών που ο μισθωτός πραγματικά ασκεί στο εσωτερικό του πιστωτικού ιδρύματος, να εξακριβώσει *in concreto* αν ο μισθωτός έχει πράγματι τη δυνατότητα να ασκεί σημαντική επιρροή στη διαχείριση του πιστωτικού ιδρύματος.